

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

**Dolgozat címe: HOLSTEIN-FRÍZ TEHENEK VEMHESÜLÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ
TÉNYEZŐK ÉRTÉKELÉSE**

A dolgozatot készítő hallgató neve: SCHLECHT BENEDEK

Szak, képzési szint és tagozat megnevezése: Agrármérnöki osztatlan képzés, MSC, nappali tagozat

Tanszék/Intézet megnevezése: Állatnemesítési Tanszék, Állattenyésztési tudományok Intézete

Belső témavezető: Dr. Polgár J. Péter, egyetemi docens, Állattenyésztési Tudományok Intézete

Napjainkban a tej alapélelmiszernek számít. Elképzelhetetlennek tartjuk, hogy otthonunkban, vagy a boltok polcain ne legyen jelen ez a kalciumban és fehérjében gazdag ital. Ám ehhez országszerte több száz tejelő tehenészetnek kell megfelelő szakmai háttérrel, optimálisan működni. Diplomamunkám alanyául az egyik legnagyobb tejtermelésre képes szarvasmarha fajtát, a Holstein-Frízt választottam. Egy laktáció alatt ezen állatok képesek akár 12-13 ezer liter tejet is termelni. Nem véletlen tehát, hogy elengedhetetlen a fajtaspecifikus tartástechnológia alkalmazása és az igények maradéktalan kiszolgálása. Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy az ellésszámok, az alkalmazott hormonkezelések és az inszeminátorok hatása milyen mértékben befolyásolja a szerviz periódust és a fajta tejtermelésének minőségi és mennyiségi paramétereit. A vizsgálataim során értékelt adatbázist egy dunántúli, nagy létszámú tejtermelő állomány adatbázisából gyűjtötték le számomra, mely 3835 laktáció adatát tartalmazta. A vizsgált tényezők hatásának bizonyítottóságát (szaporodásbiológiai kezelések hatását, ellésszám hatása, inszeminátor hatása) egytényezős varianciaanalízissel értékeltem. Az ellésszámok elemzése után megállapíthatjuk, hogy a szerviz periódus a 7. ellés felé haladva egyre hosszabb ideig tartott, tehát negatív értelemben befolyásolta. A tej minőségi paramétereit vizsgálva pedig elmondhatjuk, hogy a tejzsír, tejfehérje csökkent, a szomatikus sejtszám pedig nőtt a tejben az ellésszámok emelkedésével. A hormonprogramok vizsgálatával kapcsolatban kijelenthetjük, hogy bekövetkezett a várt hatás, csökkentette a szerviz periódust. Azonban fontos megemlíteni, hogy a kezelések nagyon magasra emelték a tejben a szomatikus sejtszámot. Végül pedig az inszeminátorok vizsgálatával bizonyítást nyert, hogy a hatás és a szerviz periódus között szignifikáns különbség van. Mivel minden egyes tejelő tehenészet saját fejési- és tartástechnológiával, megszokott rendszerekkel, egyedi takarmányreceptúrával működik, nehéz az eredményeimet általánosítani. Minden általam vizsgált paraméter más állományban másképp alakulhat a befolyásoló tényezők miatt. De az eredmények tekintetében megállapíthatjuk, hogy az ellésszám rontja a tejminőséget és növeli a SP-t, a hormonprogramok igaz csökkentik a SP-t, de rontják a tejben a szomatikát, és az inszeminátorok teljes mértékben hatással vannak a SP-ra. Úgy gondolom, célszerű minden telepnek egyénileg kiértékelni az adott paramétereket és következtetni, hogy a lehető legoptimálisabban tudjon a cég működni gazdaságilag, az állatjólléti tényezőket is figyelembe véve.